

פקיד ממשלתי, ישתמש בסמכותו לטובת ילדיו הפרטיים.

בכל זאת נתקבלה ההצעה, מפני שלא היתה ברירה. הממשלה לא יכלה להציע לגאונים כלכליים א תאונן האפשרויות (המשכורות) כמו המשק הפרטי.

עתה נראה, שגם אנשי „הדולאר לשנה“ הישראליים נתונים להתקפה דומה. שמא משי-תמיש גם הם בסמכותם, כדי לעזור לילדיהם הקודמים?

מדוע קבלו 800 בתי מלאכה, המאורגנים בהתאחדות בעלי מלאכה ועזרה, 5 סוגות חמרי מתכת, בשעה שמפעל קטן, חבר התי-אחדות בעלי התעשייה, קיבל 7.5 סוגות ברזל? שואל האומן, בטאונם של בעלי מלאכה ועז-רה, שיצא בהתקפה כללית על משרדו של יעקב גרי. רמזים דקים, שצפו מן הדברים, מופנים אל אחד מאנשי „הדולאר לשנה“, נוכח שמו של מי שהיה מנהל אגף המתכת, בהתאחדות בעלי התעשייה, ושהושאל למש-רדו של גרי לשנה.

גם יצרני הנעליים, המאורגנים בהתאחדות בעלי מלאכה ועזרה, קיבלו, בגילוי דעת, על קיפוח בחלוקת עורות לייצור נעליים — רק 14%.

„טוב שאנו מקופחים!“ אמר בעל התעשייה זעיר, „היה עלינו לדאוג, למצוא גם כן מיישנה, שנוכל להשאילו למשרדו של גרי. יתכן וגם אנו היינו נהנים.“

דרכי חיים

קורות משפחה אחת

משפחת חייאק הגיעה לישראל מעיראק. המשפחה הגדולה באה כולה למהנה פרנס חנה. הגברים הילכו במחנה, שוחחו ביניהם על החידושים שבישראל, על תקוות יציאה מהמחנה לחיי עבודה, על סיכויי תעסוקה מלאה. הנשים הניקו את הילדים שטרם נגי-מלו, והשיגו על השתנים, שמרו על נקיזן האהלים.

עברו חודש, שניים — ארבעה חדשים, וייקטור, בכור האחים חייאק, מצוה לקחת את המשפחות ולנסות את המחנה: הגיעה השעה לעשות לביתם, שוב אין הם רוצים לשבת במחנה, לאכול לחם חסד ולצפות ב-בוקר לערב, ובלבד שיום בטלה נוסף יחלוף. משפחת חייאק נטלה צרורותיה, מעט כספה (בלירות זהב, שלא הוחלפו כשירדו בשהה התעופה לוד) את ששה עשר ילדיה, ונסעה לתל-אביב, להחזיק בקרובי המשפחה.

טרם צאתם הם חותמים על מסמך, בו הם מצהירים שהם עוברים את המחנה, שלא לפי תורם, והילכך אינם זכאים לבוא בתביעה לשיכון או סידורים אחרים (נוסף ל„סידור הראשון“ שהם מקבלים — 15 לירות לנפש). **בית ריק**: בהתיישבות הקבוצית אין רר-צים לקבל אותם, בגלל מספר ילדיהם הרב, למושב עובדים או כפר עבודה אין האחים חייאק יכולים ללכת, כדי לא לאבד את מק-צוועם (בקניון הם יכולים להישאר במקצו-עם: חייטות ואריגה; אך במושבי העולים — פרנסתם על עבודה ציבורית: סיקול, ייעור, בניין).

הפתרון: הם מחליטים להשתקע באחת הערים.

הערים הקטנות או הנטושות — טבריה, עכו, בארשבע, רמלה, מגדל גד — מלאות ותושביהם עניים (רואין) אומר וייקטור חייאק — „עני מתפרנס מעני“ וקרוב ליי-אוש מגלים בני המשפחה בית נטוש וריק בקצה שכונת מקור חיים שבירושלים. במשך ימים מנקים את קומת הקרקע בת-ארבעה החדרים, שני המטבחים ושני חורי הנוחות; מטיחים את הקירות והתקרות, מתקנים את תריסי הברזל ואת דלת העץ הבית טוב למגורים. שני אחים מוצאים עבודה, כתופרים בבית מלאכה העוסק ב-קונפקציה. האח השלישי מובטל — אך זוכה בעשרה ימות עבודה לחודש, כפועל שוהר. משתמבם הכלכלי של האחים חייאק הולך ומשתפר, אחר שנרכשים רהיטים ראשוניים — שולחן, ארון, מתערב האפטרופוס על נכסי הנפקדים.

דלת פתומה: אחר שתי התראות לפנות את הבית, שהוקצה לקבוצת עולים אחרת, הופיע לא מכבר נציג האפטרופוס, מלחה אני-שי הוציאה לפועל, סילקו את בני הבית, והציאו את השק, המכיל את מלאי האורז והקמח של המשפחה לאדמת השדה. כאשר הגברים שבו לביתם, מעבודת יר-מם, מצאו את דלת הבית סתומה במלט, את נשותיהם וילדיהם בוכים.

מכיוון שהאפטרופוס צודק מבחינה פורמ-לית, לא התערבה המשטרה, לא הועילו בק-שותיהם של מוסדות, משפחת חייאק נאלצה לפתוח, מחדש, בחיפוש הגדול למקום לה-ניח עליו את הראש.

פשעים

המוזכרה ישנה

ביקורו של מר טריגוזה לי, המוזכר הכללי של האומות המאוחדות, בישראל עבר „ללא

Pillsbury

(as you can see)

עמוד 43: עוגות פידבורי

עמוד 58: מכוניות שברולט

עמוד 73: דגני טונה

עמוד 109: איגרות עצמאות במקום חוש מסחר, ארץ הסליתות

זעזועים. קיבלוהו פה, קיבלוהו שם, דיברו פה ודיברו שם — הכל הלך כשורה. „האיני ציונסי“ אירע ביום האחרון, כשמזכיר האומי-עמד לעזוב את הארץ, שוטרים ממחלקת הח-קירות נראו אצים למלון השרון, ובראשם ראש מחלקת החקירות של המחוז בכבודו ובעצמו.

„מה קרה?“ שאלו עתונאים למראה ה-שוטרים. בלילם האחרון בארץ של אנשי „אוי“, ביקרו גנבים במלון השרון, בשעות בלתי ידועות (בין חצות ושבע בבוקר). מו-כירתו של לי, שנתעוררה משנתה, נוכחה לדעת, כי חסרים לה שני העטים הנובעים, 300 דולרים, ומספר חפצים אישיים, שהיו בארנקיה.

גניבה כזו, לוא קרתה בתל אביב (או אפילו במלון השרון), לא היו קציני החקי-רות שמים אליה לב במיוחד. אך הדבר אירע למזכיר האומי, בשעת ביקור רשמיות: למזכיר האומות המאוחדות בעת בקור רשמי כשהמשלה היא המארחת. „כיצד ארע ה-דבר?“ שאלו השוטרים. נתברר, כי משמרת השוטרים, שהועמדו לשמור על מזכיר האומי, שמרו על אגף אחד, ומזכירתו של מר לי לנה באגף השני.

„לא יפה!“ העיר אחד העתונאים, שהיה במקום (הוא לא פירסם את הידיעה בעתונו). „ומה בכך?“ השיב לו חברו למקצוע: „גניבה עלולה לקרות בכל מקום. אין זה מבייש את המדינה העברית.“

גם הוא לא פירסם את הידיעה.

סוג ב' נכנס

כייסים אינם סנטימנטליות. הראשון במאי, חג הפועלים הבין לאומי, אינו מעורר בהם כל יחס כבוד. הצפיפות דוקה עוזרת למ-לאכתם.

אך גם המשטרה יודעת מה שיודעים הג-נבים. ערב הראשון במאי ערכו שוטרים מב-צע מיוחד, כדי למנוע גניבות כיס ביום החג. מתוך תירסו „וירטואוזים“, היודעים למש-טרה, וחצי תירסו כייסים סוג א', הצליחה המשטרה לעצור באותו יום שמונה. הללו הוראחו בבית הכלא עד עכור זעם. היתה זו פעולת מניעה, לפי אסמכתא חוקית מסוימת, העומדת לרשות המשטרה.

למחרת היתה ידה של המשטרה על העל-יונה: שמונה קרפיונים בכיסה, ולשאר דאגו אנשי המחלקה המיוחדת (מדים אורחיים) ב-מארב. המשטרה שלטה במצב. התוצאות: ארבעה כייסים נוספים (סוג ב') נתפסו בשעת העבודה, ואילו חמישי — בשעה שניסה, בצורה מחושבת למדי, להסיר צמיד זהב מידה של אשה. (בככר הבימה).

אותו ערב הובאו הכייסים לכלא, שם נפ-גשו עם חבריהם, שהתכוננו כבר לעזוב את המקום, בהתאם להבטחת המשטרה, כי יוצאו כעבור 24 שעות. „כדאי היה לשבת כאן ברא-שון למאי, מאשר להכנס לפנות ערב“, העיר השוטר האחראי, כשהוא גאה על המלאכה הנאה שבצעו חבריו.

למחרת בבוקר נתקבלו במשטרה שבע תלונות על גניבות כיס, שאירעו בראשון למאי.

בכל נמל גונבים

„אני עובד בנמל כמו פרדה, 16 שעות ביום, בלי עבודה אני כמו דג בלי מים“ — התיפח יצחק כוכבי, ראש קבוצת פועלים בנמל חיפה, שהאשם יחד עם חברו לעבודה צבי שרייבר, בגניבת 50 מטר רשת, השייכים לנמל.

„אני עובד בנמל מאז 1933“ — סיפר ה-נאשם כוכבי, „הייתי בין מארגני הפונול ומפעילי מפא“י, היה לי הכבוד להיות יצר ועידת ההסתדרות ויצר ועידת מפא“י; כל עבודתי היתה למען ארגון הפועלים לטובת המדינה. אני מצטער צער רב על המקרה, ומבטח רחמים בדין.“

מוזכר פועלי נמל חיפה אמר: „הוא הב-ריח טנקים ותותחים ליישוב“, אחר הוסיף: „גונבים בכל נמלי העולם.“

השופט שטרקמן שקלה זה מול זה: טנקים מוברחים ורשת גנובה, ונה את ה-נאשמים ל-3 חודשי מאסר. הסבירה: דחקה מאנשים, המבליטים את ערכם ופעלם, יש לדרוש יציבות מוסרית וחברתית.

מתים לשתות תה

שני אנשים נכנסו השבוע, בשעות הלילה, לבית הקפה של בביובה, עולה מבולגריה, לבחור 90 כיפוי. בביובה התכוון, באותה שעה, לסגור את העסק, אלא שהחליט לכבד את אורחיו.

השנים ביקשו תה. הביא להם תה. הם לגמו לגימה אחת: „מר לגמרי, תן עוד סוכר.“ הוא השיב את החשבה הרגילה: „צנע, אין יותר סוכר.“ האורחים הפצירו בו, כינו את המשקה תוארים בלתי נעימים ביותר. אולם בביובה הינו אורח ממושמע (אולי חשש שהשנים הנם פקחים), וסרב להענות להפצרותיהם.

(המשך במדינה — עמוד 11)